

Dómsmálaráðuneytið
Almanna- og réttaröryggissvið
Sölvhólsgrata 7
101 Reykjavík

Reykjavík, 1. mars 2022

Sent með tölvupósti

Efni: Frumvarp til laga um breytingu á lögum um aðgerðir gegn peningabætti og fjármögnun hryðjuverka nr. 140/2018.

Laganefnd Lögmannafélags Íslands (LMFÍ) gerir eftirfarandi athugasemdir við ofangreint frumvarp:

Í 5. gr. a. frumvarpsins er að finna ákvæði sem kveður á um skyldur tilkynningarskyldra aðila til að skjalfesta stefnur, stýringar og verkferla til að draga úr og stýra áhættu sem stafar af peningabætti og fjármögnun hryðjuverka. Ráðstafanir sem á þessum skjölum byggja skulu taka mið af „stærð, eðli, umfangi og margbreytileika í starfsemi tilkynningarskylds aðila“. Í 2. mgr. 5. gr. a. frumvarpsins er að finna lágmarkskröfur til ofangreindra atriða. Tilkynningarskyldir aðilar eiga því „eftir því sem við á“ að hafa sjálfstæða endurskoðunardeild eða sjálfstæðan úttektaraðila til að framkvæma úttekt á og prófa vissa þætti.

Ekki er um efnislega breytingu að ræða en orðalag í 5. gr. a. frumvarpsins er til þess fallið að gera lagaskyldur ákvæðisins matskenndar og óskýrar. Tilkynningarskyldum aðilum er fært það í hendur að meta sjálfstætt hvort þörf sé á sjálfstæðum úttektaraðila eða sjálfstæðri endurskoðunardeild. Að mati laganefndar LMFÍ er ákvæðið matskennt og erfitt hefur verið fyrir lögmenn, lögmannsstofur og önnur lítil og millistór fyrirtæki til að átta sig fyllilega á hvernig ákvæðið horfir við sínum rekstri.

Með tilliti til ofangreindra atriða leggur laganefnd til að sú skylda sem kemur fram í 5. gr. a, um að viðhafa sjálfstæða endurskoðunardeild eða sjálfstæða úttektaraðila, eftir því sem við á, með tilliti til stærðar, eðli, umfangs og margbreytileika starfsemi aðila, verði útfærð nánar, a.m.k. í greinargerð með frumvarpi til lagabreytingarinnar þannig að ljóst sé hvaða lagaskylda liggur á tilkynningarskyldum aðilum, þá sérstaklega þeim aðilum sem ekki eru nú þegar taldir upp í greinargerð með núgildandi lögum nr. 140/2018. Laganefnd LMFÍ telur mikilvægt að tilkynningarskyldir aðilar geti með réttu móti áttað sig á hvenær almenn lög gera ráð fyrir því að aðilar setji á fót endurskoðunardeild eða fjárfesti í þjónustu hjá sjálfstæðum endurskoðunaraðila.

Í b-lið 6. gr. frumvarpsins er lögð til orðalagsbreyting á e-lið 10. gr. þar sem í stað orðanna „fyrir liggja fullnægjandi upplýsingar um raunverulegan eiganda og hann hafi sannað á sér deili í samræmi við a-lið“ komi „að veittar hafi verið fullnægjandi upplýsingar um raunverulegan eiganda og þær upplýsingar hafi verið sannreyndar.“

Í núgildandi lögum nr. 140/2018 er kveðið á um að upplýsingar um raunverulegan eigenda skuli „fyrir liggja“ ólíkt því sem fram kemur í frumvarpi til lagabreytinga þar sem upplýsingar um raunverulegan eiganda „skuli veittar“.

Laganefnd LMFÍ leggur til að orðalagið „liggja fyrir“ verði áfram notað í breyttu ákvæði e-liðar 10. gr. laganna. Tillaga þessi byggir á þeim rökum að hægt sé að túlka orðalagsbreytinguna á þann hátt að verið sé að girða fyrir að lögmenn, lögmannsstofur og aðrir tilkynningarskyldir aðilar geti aflað upplýsinga um raunverulegt eignarhald með sjálfstæðri skoðun, t.d. uppflettingu í fyrirtækjaskrá Ríkisskattstjóra. Raunverulegt eignarhald geti þannig verið sannreynt á grundvelli traustverðugra upplýsinga frá opinberum aðilum. Þá er einnig óljóst hver þarf að veita upplýsingarnar eða hvenær upplýsingar teljast hafa verið veittar í skilningi ákvæðisins.

Laganefnd LMFÍ leggur samkvæmt þessu til að frumvarpið verði skoðað betur.

Virðingarfyllst,
f.h. laganefndar LMFÍ

Benedikt Egill Árnason, lögmaður